

Opgaveguiden

Følgende er en guide udviklet til eleverne og lærerne på Tietgen HHX.

Formålet med guiden er at rammesætte forløbet omkring udarbejdelsen af de større skriftlige opgaver.

Størstedelen af guiden er bygget op omkring Den Videnskabelige Basismodel (jf. Vejledningen til Studieområdet).

Der er særlig fokus på processerne omkring:

- Problemformulering
- Metode
- Informationssøgning

... da oplevelsen er, at eleverne har svært ved dette.

Guiden er et værktøj for såvel elever som lærere og kan bruges som køreplan for vejledningsforløbet.

I forlængelse af Opgaveguiden følger Tietgen HHX's formaliaguide, som hjælper eleverne med den konkrete opstilling af opgaven.

Opgaveguiden er færdig bortset fra en sidste del vedr. det mundtlige forsvar.

På de følgende sider er guidens indhold i tekstform. Guiden ligger normalt på Tietgens LMS system "Canvas". Alle links er således enten døde eller fører til sider, som ikke er offentligt tilgængelige. Mange steder henvises der til yderligere information på sider, som ikke er en del af guiden, men som er en del af Tietgen HHX's portal "Studieområdet"

Formålet med tekst-formen er, at man selv kan løfte indholdet over i det LMS-system som man anvender.

Såvel Opgaveguide som Formaliaguide er blevet til i et samarbejde mellem:

- Jesper Kirkebæk
- Christina Fisch-Thomsen
- Rasmus Albrektsen
- Christian H. N. Godthaab

Opgaveguiden - Indledning

[Indledning](#) // [Spørgsmålet](#) // [Hvordan besvarer spørgsmålet](#) // [Hvorfor besvarer således?](#) // [Hvad kan gå galt?](#) // [Problemformulering til opgaveformulering](#) // [Besvarelsen](#) // [mdt forsvar](#)
Tilbage til [Studieområdet](#)

Hvad kan jeg bruge guiden til?

Opgaveguiden fortæller dig, hvad du skal gøre i de forskellige faser af arbejdet med en større skriftlig opgave.

Guiden fortæller dig:

1. Hvad du skal gøre i de forskellige faser?
2. Hvad du kan forvente dig af din vejleder?
3. Hvor du kan finde uddybende informationer?

Orientér dig om rammerne for opgaven

Når du skal skrive en større opgave vil du altid blive orienteret om rammerne. Hvis du mod forventning er fraværende i det modul, hvor orienteringen foregår, vil du altid kunne finde information om opgaven, krav til formalia, deadlines, blanketter osv. på portalen "Studieområdet".

Information om opgavens rammer indbefatter ofte:

- Deadlines for valg af fag, problemformulering, aflevering m.m
- Krav til produktets art og udformning - TJEK FORMALIA
- Muligheder for vejledning - Datoer, tidspunkter, elektronisk eller personligt
- Information om, hvorledes aflevering af produktet skal foregå og hvor

Sæt dig ind i, hvad problemformulering og opgaveformulering er

Disse to begreber er helt centrale for guidens opbygning og for dit arbejde. Læs om dem her: [Problemformulering og valg af fag](#)

Indholdsfortegnelse

- 1: [Spørgsmålet](#)
- 2: [Hvordan vil du gå til dit spørgsmål?](#)
- 3: [Hvorfor gøre det sådan?](#)
- 4: [Hvad kan gå galt?](#)
- 5: [Fra problemformulering til opgaveformulering](#)
- 6: [Besvarelsen af opgaveformuleringen](#)
- 7: [Forberedelse til mundtligt forsvar](#)

Opgaveguiden 1 - Spørgsmålet

[Indledning](#) // [Spørgsmålet](#) // [Hvordan besvarer spørgsmålet](#) // [Hvorfor besvarer således?](#) // [Hvad kan gå galt?](#) // [Problemformulering til opgaveformulering](#) // [Besvarelsen](#) // [mdt forsvar](#)
Tilbage til [Studieområdet](#)

Enhver opgave tager afsæt i ét eller flere spørgsmål som skal besvares.

Hvad skal jeg?

1. Du skal udarbejde det eller de centrale spørgsmål, som du søger svar på.

Således kan du konstant spørge dig selv om dit arbejde bidrager til at besvare opgavens centrale spørgsmål. Hvis det ikke er tilfældet er du på vildspor!

Når du formulerer dine spørgsmål skal du sørge for, at de er:

- Klare og præcise
- Overkommelige
- EksPLICIT og udtrykkeligt viser, hvad du har tænkt dig at undersøge

2. Du skal søge informationer

Uden viden kan du ikke formulere en ordentlig problemformulering.

Hvis du savner inspiration i forhold til at finde et emne du gerne vil lave dit spørgsmål indenfor, kan du med fordel dykke ned i de forskellige emner, som dine fag allerede har gennemgået.

Det kan også være, at du allerede kender til "noget" som vækker din nysgerrighed. I så fald skal du tilegne dig noget mere viden herom.

Det betyder at du skal i gang med informationssøgning og den dertilhørende disciplin kildekritik. Det kan du læse mere om her: [Informationssøgning og kildekritik](#)

I denne fase af informationssøgningen kan du med fordel læse oversigtsværker, leksika, lærebøger o.l.

BEMÆRK: I både Studieretningsopgaven (SRO'en) og Dansk- Historieopgaven (DHO) er dine fag valgt for dig på forhånd og der er udstukket overskrifter som du kan vælge at skrive indenfor.

Hvad kan jeg forvente af min vejleder?

Din vejleder forholder sig til, hvorvidt de overvejelser du gør dig er sammenhængende og faglige. Vejlederen er således en mur du spiller bold op af, men vejlederen træder ikke til og gør arbejdet for dig, hvis du ikke kan lave en *problemformulering*.

Hvis du sidder fast i processen vil vejlederen evt. forsøge at stille nogle velvalgte spørgsmål i forhold til mulige emner og/eller henvise til materiale.

Yderligere læsning

Processen omkring det gode spørgsmål kan du læse om under [den videnskabelige basismodels først punkt her](#).

Se yderligere om [opgaveformulering, spørgsmål og problemformulering her](#).

Se yderligere om [informationssøgning og kildekritik her](#).

Opgaveguiden 2 - Hvordan vil du gå til dit spørgsmål

[Indledning](#) // [Spørgsmålet](#) // **[Hvordan besvarer spørgsmålet](#)** // [Hvorfor besvarer således?](#) // [Hvad kan gå galt?](#) // [Problemformulering til opgaveformulering](#) // [Besvarelsen](#) // [mdt forsvar](#)
Tilbage til [Studieområdet](#)

... eller hvordan vil du besvare det spørgsmål du har formuleret i forrige trin.

Hvad skal jeg?

1. Du skal overveje, hvilke metoder der kan give det bedst mulige svar på spørgsmålet fra forrige trin. I sammenhæng med disse overvejelser kommer du således også til at overveje, **hvilke fag der er væsentlige at inddrage.**

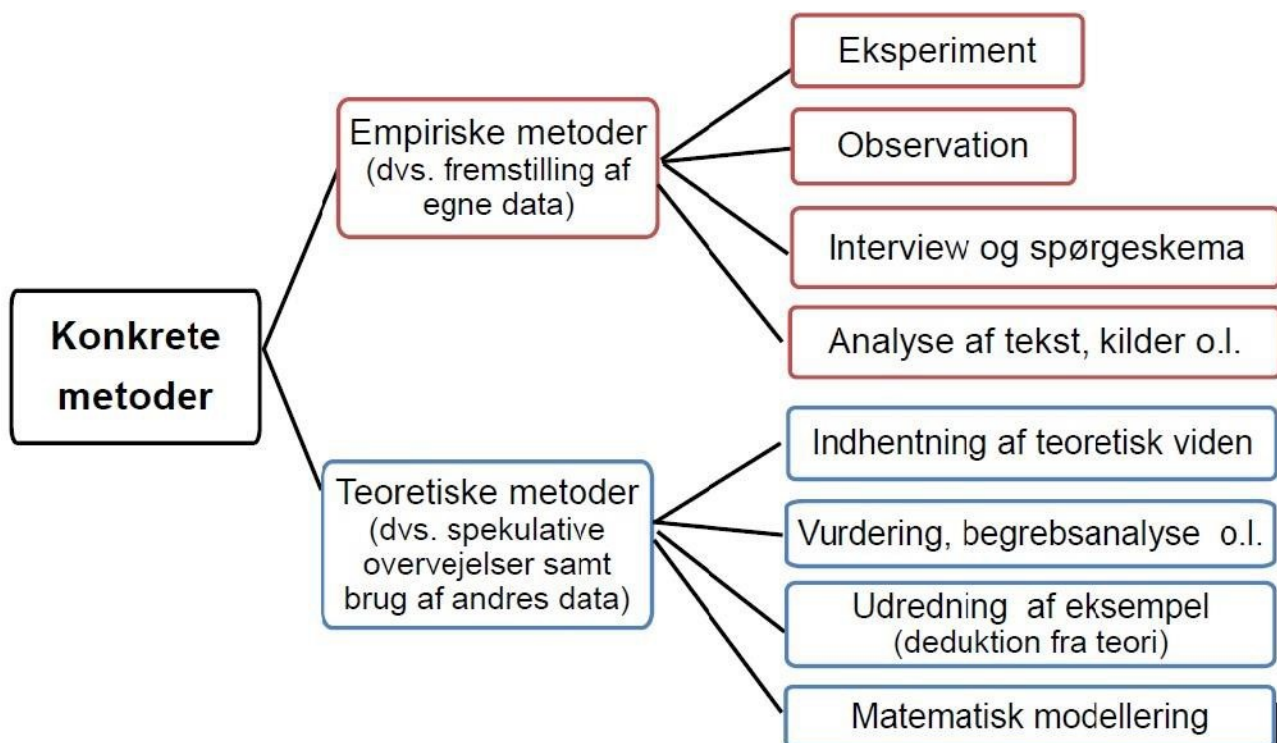
Det er meget vigtigt, at du er bevidst om, hvad de forskellige metoder kan og ikke kan.

Du har lært om dine fags metoder i undervisningen. I forhold til viden om modeller, teorier, redskaber m.m. skal du kigge i materialet fra dine fag. Hvis du har brug for en hurtigere oversigt [kan du læse en overordnet beskrivelse af forskellige fags metoder her.](#)

Endvidere kan du få uddybet dette punkt ved at læse om [pkt. 2 i den Videnskabelige Basismodel.](#)

2. Du skal være kildekritisk. Kildekritikken er en vigtig del af din metodiske værktøjskasse. I forlængelse af dine overvejelser om metode er det derfor også naturligt at vurdere, hvorvidt dine valgte kilder egner sig til at besvare din problemformulering.

Det kan evt. hjælpe at dele metoder op efter følgende struktur:

Hvad kan jeg forvente af min vejleder?

- Da dit valg af fag endnu ikke er fastlagt kan du forvente, at din vejleder vil hjælpe dig med refleksionen vedr. dit spørgsmål og metoder til at besvare dette.
- I refleksionen vil din vejleder bede dig om at reflektere over de forskellige metoders basale anvendelsesområder
- Eftersom dit valg af fag ikke er på plads kan du også opleve, at den vejleder du henvender dig til beder dig om at snakke med en vejleder i et andet fag fordi det er mere relevant i forhold til det spørgsmål du vil besvare.

Yderligere læsning

- [Faglige metoder](#)
- [Informationssøgning og kildekritik](#)

Opgaveguiden 3 - Hvorfor gøre det sådan?

[Indledning](#) // [Spørgsmålet](#) // [Hvordan besvarer spørgsmålet](#) // [Hvorfor besvarer således?](#) // [Hvad kan gå galt?](#) // [Problemformulering til opgaveformulering](#) // [Besvarelsen](#) // [mdt forsvar](#)
Tilbage til [Studieområdet](#)

I tæt forbindelse med forrige punkt skal du reflektere over, hvorfor de metoder du umiddelbart påtænker at vælge, vil være velegnede.

Hvad skal jeg?

1. Du skal kunne forklare, hvorfor du valgte de metoder og de fag, som du valgte i forrige trin.

Det er vigtigt at reflektere grundigt og nedfælde refleksionerne, da de danner grundlaget for dit **metodeafsnit** i opgaven.

Du kan læse mere om de formelle krav til metodeafsnittet under [Formalia ved Opgaveskrivning](#)

Som struktur for refleksionerne kan du tænke over:

- Hvad er din metodes anvendelsesområde?
- Ligger din problemformulering inden for metodens anvendelsesområde?
- Hvilke typer viden har du brug for?
 - Fortolkning af meningssammenhæng (hermeneutiske metoder)
 - Beskrivelser af kendsgerninger (kvalitative og kvantitative data)
 - Forklaringer på kendsgerninger (fx årsagssammenhænge, strukturer)
 - Vurdering (fx af et etisk eller hypotetisk forhold)

Ovenstående punkter uddybes ved at læse om pkt. 3. under [den Videnskabelige Basismodel](#).

BEMÆRK: Refleksionerne ud fra ovenstående punkter kan resultere i en erkendelse af, at dit metodevalg ikke er godt. Således må du tilbage i processen og vælge en anden metode.

Hvad kan jeg forvente af min vejleder?

Det samme som i forrige punkt. Sparring omkring, hvad metoderne kan eller ikke kan i forhold til det spørgsmål du søger at besvare.

I forhold til selve processen omkring større opgaver kan det være, at du på nuværende tidspunkt synes du er klar til at vælge fag. Pas dog på! Valg af fag kan ikke gøres om og du er således låst fast i forhold til, hvilke fags metoder du kan vælge imellem. Dette trin af opgaveguiden og det næste, kan resultere i, at du er nødt til at vælge andre metoder og derfor kan det være en fordel at nå disse trin inden valget af fag.

Sørg for at være velforberedt i forhold til at vide noget om de relevante metoder
anvendelsesområder

Yderligere læsning

- [Faglige metoder](#)
- [Formalia ved Opgaveskrivning](#)

Opgaveguiden 4 - Hvad kan gå galt?

[Indledning](#) // [Spørgsmålet](#) // [Hvordan besvarer spørgsmålet](#) // [Hvorfor besvarer således?](#) // **[Hvad kan gå galt?](#)** // [Problemformulering til opgaveformulering](#) // [Besvarelsen](#) // [mdt forsvar](#)
Tilbage til [Studieområdet](#)

I forlængelse af forrige punkt, hvor du reflekterede over årsagerne til valget af din(e) metode(r), er det ligeså vigtigt, at du kan reflektere over svaghederne.

Hvad skal jeg?

1. Spørg dig selv, hvilke dele af din problemformulering, som metoderne evt. ikke besvarer godt? Refleksionerne over dine metoders svaghed udgør en ligeså væsentlig del af metodeafsnittet, som dine refleksioner i forrige trin. Husk således at nedfælde din refleksioner med henblik på at kunne bruge dem i **metodeafsnittet**.

Overvejelserne om dine metoders svagheder kan også danne afsæt for nogle perspektiverende kommentarer i din opgave om, hvordan du alternativt kunne have grebet den an.

Giv en formulering af de svagheder, der er ved de metoder, som du vil undersøge dit spørgsmål med. Kom bl.a. ind på...

Overordnede fejlkilder:

- *Teoriladethed:* Data er påvirket af teorien. Dvs. at man har valgt data og empiri med henblik på at få bekræftet teorien. Således kan man overse data og empiri, der viser noget andet
- *Forforståelse:* Du har en forforståelse af tingene som du ikke formår at forklare for læseren eller som måske er fejlagtig. Dvs. at du er for indforstået i din måde at skrive på.
- *Manglende repræsentativitet:* Du har ikke fundet tilstrækkelige mængder af troværdig data eller empiri til at kunne underbygge dine påstande.
- *Utilstrækkelig information:* Din informationssøgning er utilstrækkelig, hvorved hele grundlaget for din opgave vakler. **Du skal finde information der besvarer din problemformulering grundigst muligt indenfor opgavens rammer.**

Fejlkilder forbundet specifikt med bestemte metoder, fx:

- Statistik, der hviler på et tyndt grundlag
- Den specifikke retning af en historisk kildes tendens
- Årsager til lav svarprocent i spørgeskemaundersøgelse

Du kan få uddybet punkterne ved at læse pkt. 4 i [Den videnskabelige basismodel - hvordan arbejder du videnskabeligt?](#)

Hvad kan jeg forvente af vejleder?

Samme som i forrige trin, men ved gennemførslen af dette trin kan du på et mere kvalificeret og sikkert grundlag foretage dit valg af fag og dermed starte op på den næste fase af vejledersamarbejdet.

Sammenhængen mellem dette trin i opgaveguiden og besvarelsen af spørgsmålet

Senere i guiden skal du konkret besvare din opgaveformulering med brug af de metoder, som du har valgt.

I arbejdet med at besvare din opgaveformulering kan du blive bevidst om svagheder i dit metodevalg, som du ikke kunne forudse og det kan således blive nødvendigt midlertidigt at gå tilbage i modellen.

Opgaveguiden 5 - Fra Problemformulering til Opgaveformulering

[Indledning](#) // [Spørgsmålet](#) // [Hvordan besvarer spørgsmålet](#) // [Hvorfor besvarer således?](#) // [Hvad kan gå galt?](#) // **[Problemformulering til opgaveformulering](#)** // [Besvarelsen](#) // [mdt forsvar](#)
Tilbage til [Studieområdet](#)

Hvor er jeg nu i processen?

- Du er orienteret om de formelle rammer for opgaven
- Du er dér, hvor du har et eller flere overordnede spørgsmål som du gerne vil undersøge
- På et reflekteret grundlag har du valgt, hvilke metoder du vil anvende til undersøgelsen
- På et reflekteret grundlag er du bevidst om metodernes muligheder og begrænsninger
- I løbet af processen har du informationssøgt og har derfor et overblik over muligt anvendeligt materiale
- Således har du også valgt fag

Hvis du nedfælder ovenstående punkter har du en *problemformulering*. I forhold til de tre større opgaver på HHX skal problemformuleringen sættes ind i en skabelon, som du finder på de respektive opgavers Canvas-sider.

Hvordan får jeg Opgaveformuleringen?

Opgaveformuleringen er den endelige formulering, som fortæller præcist, hvad du skal. Den er ofte bygget taksonomisk op og rummer således et redegørende, analyserende og diskuterende spørgsmål.

Opgaveformuleringen fortæller således mere præcist, hvordan du vil besvare det eller de overordnede spørgsmål.

Hvor problemformuleringen bliver til i et samarbejde mellem dig og dine vejledere, så laves opgaveformuleringen udelukkende af dine vejledere.

Hvis du laver et godt stykke forarbejde - i form af en god og velfunderet problemformulering - øger du chancerne for at få udleveret en god opgaveformulering, som du hurtigt vil kunne gå i gang.

Opgaveguiden 6 - Besvarelsen af Opgaveformuleringen

[Indledning](#) // [Spørgsmålet](#) // [Hvordan besvarer spørgsmålet](#) // [Hvorfor besvarer således?](#) // [Hvad kan gå galt?](#) // [Problemformulering til opgaveformulering](#) // **Besvarelsen** // [mdt forsvar](#)
Tilbage til [Studieområdet](#)

Hvad skal jeg?

1. Du skal gå i gang med at besvare din opgaveformulering. For at kunne gøre dette kommer du ofte til at arbejde med to spor:

- Besvarelsen
- Opgaveskrivningen

Besvarelsen: Hvis du har arbejdet grundigt med din problemformulering, har du allerede lavet meget af forarbejdet til at kunne besvare opgaveformuleringen. Opgaveformuleringen skal besvares grundigst muligt og derfor vil det ofte være nødvendigt at søge nyere og dybere informationer. Eksempelvis i form af ekspertartikler om emnet. Husk at være kildekritisk, vurdere og bruge metoder osv. Dybest set en gentagelse af guidens forrige trin.

Opgaveskrivningen: Husk at være skarp vedr. kravene til opgaven og husk at overholde formalia. Som hjælp til at skrive selve opgaven og overholde formalia er der udarbejdet en guide hertil som du kan åbne her. [Åbn formaliaguiden](#)

Hvad kan jeg forvente af vejleder?

- Når du får udleveret din opgaveformulering vil dine vejledere altid være klar til at besvare spørgsmål vedr. forståelsen af formuleringerne.
- Derudover kan du opsøge dine vejledere i forhold til at få sparring til besvarelsen af opgaven.
- Vær opmærksom på, at dine vejledere er undervisere for flere hold. Udvis derfor tålmodighed i forhold til at få svar på e-mail, arrangere møder m.m.
- **BEMÆRK: Du skal forberede dig inden du henvender dig til dine vejledere.** Tænk over:
 - Hvad har du spørgsmål om?
 - Hvad har du gjort for at finde svar?
 - I hvilken retning tror du, at du skal søge for at finde svar (kvalificerede bud/gæst)?